

Ale kommun (KF)

Verksamhetsplan med budget 2019 Sverigedemokraterna

Innehållsförteckning

1 Visionen - Lätt att leva.....	3
2 Förutsättningar och omvärldsbevakning.....	5
3 Ledning och styrning	10
4 Organisation.....	14
5 Strategiska målsättningar	15
6 Personalpolitik.....	22
7 Budget 2019 och plan 2020-2022.....	23
8 Exploateringsplan.....	30
9 Bilaga 1: Investeringsplan.....	31

1 Visionen - Lätt att leva

För att åstadkomma en förändring måste man veta i vilken riktning man ska gå. I Ale bedrevs under 2012 ett arbete som resulterade i visionen ”Ale – Lätt att leva”. Visionens syfte är att utmana hela organisationen att arbeta mot gemensamma långsiktiga mål. När 2200 medarbetare arbetar i samma riktning skapar detta en stark kraft. En vision kan gärna vara djärv och den ska skapa engagemang. Visionen ska också vara lätt att kommunicera vilket leder till att alla kan ta till sig innebörden och omsätta orden till handling. Visionen har som måltidpunkt 2025.

Verksamhetsplanen 2018 utgår från Ales vision.

I Ale är det nära till skola, arbete och sköna naturupplevelser. Det centrala läget i Götaälvdalen med närhet till Göteborgs storstadspuls är en tillgång. I Ale antar vi utmaningar med lust och energi. Vi underlättar vardagen, förädlar vår service och värnar den gemensamma livsmiljön. I Ale inspireras vi att följa våra drömmar och här är det lätt att leva.

Med visionen följer kommunens uppdrag:

Vi jobbar med glädje och engagemang för våra invånare. Tillsammans ska vi förädla våra tjänster och förenkla människors vardag. Med mod, samarbete och energi skapar vi en levande kommun för både invånare och företagare. Vi ger aleborna livskvalitet och inspiration att förverkliga sina drömmar!

Visionen används som grund för kommunens lednings- och styrsystem. Visionsbilden bryts ner till strategiska målsättningar som samlas i en strategikarta med tydligt och uttalat ansvar. Strategikartan har 2022 som målpunkt för att drygt halvvägs mot den tilldelade tiden för visionen tydligt flytta fram positionerna. Till varje målsättning kopplas drivande mål som mäts och analyseras regelbundet.

Visionen är också grundläggande för kommunens varumärke. Vad varumärket innebär och hur det påverkar var och ens vardag finns beskrivet i varumärkesplattformen.

2 Förutsättningar och omvärldsbevakning

2.1 Hållbarhetens tre dimensioner

Agenda 2030, 17 globala mål för hållbar utveckling antogs av FN:s generalförsamling i september 2015. Världens länder har förbundit sig att gemensamt uppnå en ekonomisk, miljömässig och socialt hållbar utveckling till 2030. Sverige har tagit fram en handlingsplan för genomförandet av Agenda 2030 och har lyft 6 områden som samlar flera av utmaningarna som Sverige står inför och där åtgärder kan ge stort genomslag för Sveriges genomförande.

1. Ett jämlikt och jämställt samhälle
2. Hållbara städer
3. En samhällsnyttig och cirkulär ekonomi
4. Ett starkt näringsliv med hållbara affärsmodeller
5. Hållbara och hälsosamma livsmedel
6. Stärkt kunskap och innovation

I handlingsplanen beskrivs kommunernas roll och på de globala utmaningarna finns oftast lösningarna på det lokala planet. Det är på den lokala och regionala nivån som de flesta kontakterna mellan det offentliga och medborgare, näringsliv och civilsamhället sker. Genom sitt demokratiuppdrag är kommuner, landsting och regioner viktiga för att skapa engagemang, få genomslag och åstadkomma förändring i arbetet för en hållbar utveckling. De är också viktiga för det konkreta genomförandet

genom att vara huvudmän för flera centrala verksamheter som omnämns i Agenda 2030,

bland annat omsorg, skola, samhällsplanering, miljö- och hälsotillsyn och regional utveckling.

För att nå framgång i genomförandet av Agenda 2030 förutsätts ett engagerat ledarskap som agerar långsiktigt och sektorsövergripande. Ale har idag integrerat Agenda 2030 målen i flerårig verksamhetsplan och budget vilket skapar förutsättningar för genomförande och engagemang hos organisationen.

2.2 God ekonomisk hushållning

Kommunen ska ta fram särskilda mål och riktlinjer som är av betydelse för en god ekonomisk hushållning på både kort och lång sikt såväl för ekonomin som för verksamheten. Kravet på god ekonomisk hushållning är överordnat balanskravet, det vill säga att intäkterna ska överstiga kostnaderna. Detta innebär att det inte är tillräckligt att i resultatet uppnå balanskravet, utan för att kravet på en god ekonomisk hushållning ska vara uppfyllt bör resultatet ligga på en nivå som reellt sett konsoliderar ekonomin på kort och lång sikt.

Kommunens nuvarande snabba tillväxttakt de kommande åren kommer att utmana nu gällande finansiella mål. Det finns många olika sätt att uppfylla de finansiella målen, att ändra målsättningarna, att öka resultatet, att minska tillväxten och därmed också nödvändiga investeringar är några exempel. Ales beslut måste grundas på kommunens lokala förutsättningar. Inför budgetarbetet 2019 behöver en strategi tas fram för en tillväxt i balans och ligga till grund för budgetarbetet framåt.

För att säkerställa de finansiella målen ska det redovisade resultatet vara minst 4 procent av verksamhetens nettokostnader över tid.

- Soliditeten exklusive ansvarsförbindelsen ska vara minst 40 %- Soliditeten inklusive ansvarsförbindelse ska vara fortsatt positiv.- Låneskuld, pensionskuld inklusive ansvarsförbindelse och borgensåtagande ska per invånare inte överstiga 70 000 kronor.- Över tid ska självfinansieringsgraden av kommunens investeringar vara minst 50 procent.

De finansiella målen tar sikte på kommunens finansiella ställning och dess utveckling och anger därmed de finansiella förutsättningarna och ramarna för den verksamhet som kommunen bedriver.

Finansiella jämförelsetal	Utfall	Utfall	Budget	Budget	Prognos	Prognos	Prognos
	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Resultat (Mkr)	30,3	39,0	69,0	83,5	77,0	79,0	130,0

Finansiella jämförelsetal	Utfall	Utfall	Budget	Budget	Prognos	Prognos	Prognos
Nettokostnadsandel %	98,2%	97,6%	96,0%	95,5%	95,9%	96,0%	93,7%
Nettokostnad (Mkr)	1 594,9	1 614,3	1 667,8	1 741,9	1 803,5	1 873,6	1 902,2
Nettokostnad per invånare (kr)	52 876	53 413	53 713	55 414	56 584	57 225	56 487
-"- Procentuell ökning (%)	1,8%	2,8%	1,6%	3,2%	2,1%	1,1%	-1,3%
Anläggningstillgångar per invånare (kr)	58 091	48 132	59 033	64 195	68 774	71 599	81 126
Extern låneskuld (Mkr)	661,2	367,3	649,4	751,1	818,9	857,7	1 079,2
Låneskuld per invånare (kr)	21 921	12 153	20 915	23 895	25 693	26 196	32 047
Nettokoncernskuld per invånare (Kommuninvest)	68 620	48 612	55 760	68 150	69 554	69 414	74 518
Soliditet exkl. ansvarsförbindelse (%)	42,8%	50,1%	44,4%	44,8%	44,1%	43,9%	42,1%
Soliditet inkl. ansvarsförbindelse (%)	14,3%	18,6%	18,7%	21,6%	23,3%	24,9%	26,0%
Avskrivningar	79,1	92,2	100,6	105,9	117,6	125,8	135,1
Avskrivningar + Resultat	109,4	131,2	169,6	189,4	194,6	204,8	265,1
Självfinansieringsgrad (%)	39,9%	105,3%	50,3%	52,6%	66,7%	73,7%	50,7%
Invånare (antal)	30 163	30 223	31 051	31 434	31 874	32 741	33 675

2.3 Ekonomisk översikt

2.3.1 Svensk ekonomi

Den svenska ekonomin avslutade 2017 starkt och fortsätter att växa under 2018. Högkonjunkturen förväntas sedan att kulminera under 2019. Den positiva utvecklingen av svensk ekonomi har medfört att sysselsättning och skatteunderlag har fortsatt växa. 2018 blir också ett starkt ekonomiskt år med högkonjunktur. De kommande åren därefter kommer att utvecklas mer normalt. Denna förändring sker samtidigt som de demografiska utmaningarna blir mycket stora. Framförallt barn och elever i skolan samt de äldre åldersgrupperna växer snabbt samtidigt som den arbetande befolkningen inte ökar. Konsekvensen blir att kostnaderna både för drift och investeringar ökar snabbare än skatteunderlaget. SKL:s beräkningar i den ekonomiska rapporten maj 2018 visar att den totala obalansen är 30 Miljarder kronor 2021 för kommunsektorn.

2.3.2 Skatteintäkter och statsbidrag för Ale 2019

Beräkningen av kommunalskatten och de generella statsbidragen innebär 96,1 Mkr i ökad skatteprognos mellan budget 2018 och 2019. Av detta simuleras skatteunderlaget med kommunens egen befolkningsprognos som utgör 20 mkr i ökade skatteintäkter och inkomstutjämningsbidrag. Sedan 2018 tar Ale även del av eftersläpningersättningen som utgör för 2019 utgör 17 mkr av den totala ökningen.

Eftersläpningersättningen baseras på två kriterier. Dels ska antalet invånare öka i genomsnitt med minst 1,2 procent per år under en fyraårsperiod med utgångspunkt sex år innan aktuellt budgetår. Utöver detta ska befolkningen vuxit med 1,2 procent året innan det aktuella budgetåret. När båda dess kriterier är uppfyllda ersätts kommunen med de intäkter som det överskjutande antalet invånare skulle ha genererat i form av skatteintäkter och utjämningsbidrag. 2019 så uppfyller kommunen kraven, därför används 100 % av summan i prognosen. Eftersom denna ersättning kan förändras hastigt samt att regeringen granskar ersättningsmodellen används 50 procent av kostnadsutjämnningen i den simulerade skatteprognosen som ligger till grund för budgeten för 2020-2022, dessa år är utfallet ganska lågt då kommunen ligger nära 1,2 % i befolkningstillväxt.

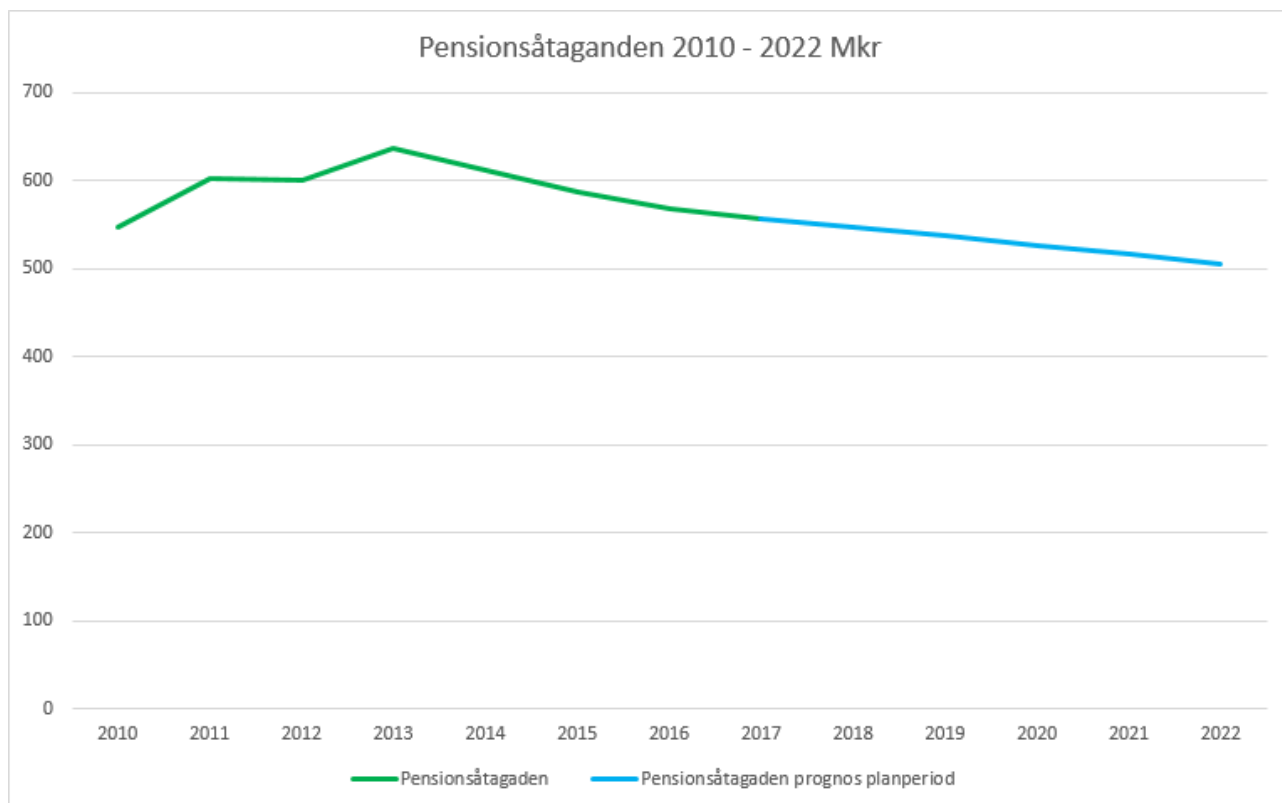
Befolkningstillväxten prognostiseras ligga på ca 2,5 procent per år fram tills 2030 vilket är högre än dagens gränsvärde på 1,2 procent.

2.3.3 Pensionsåtaganden

Kommunen har stora pensionsåtaganden. Enligt pensionsprognosen nedan som baseras på prognosen från KPA kommer kostnaderna att fortsätta öka de kommande åren. För 2018 och 2019 förväntas kommunens pensionskostnader öka väsentligt för att sedan avta under 2020. Prognosen utgår från befintlig personal och framtida förändringar av arbetskraften finns således inte inräknade.

Pensionsåtaganden

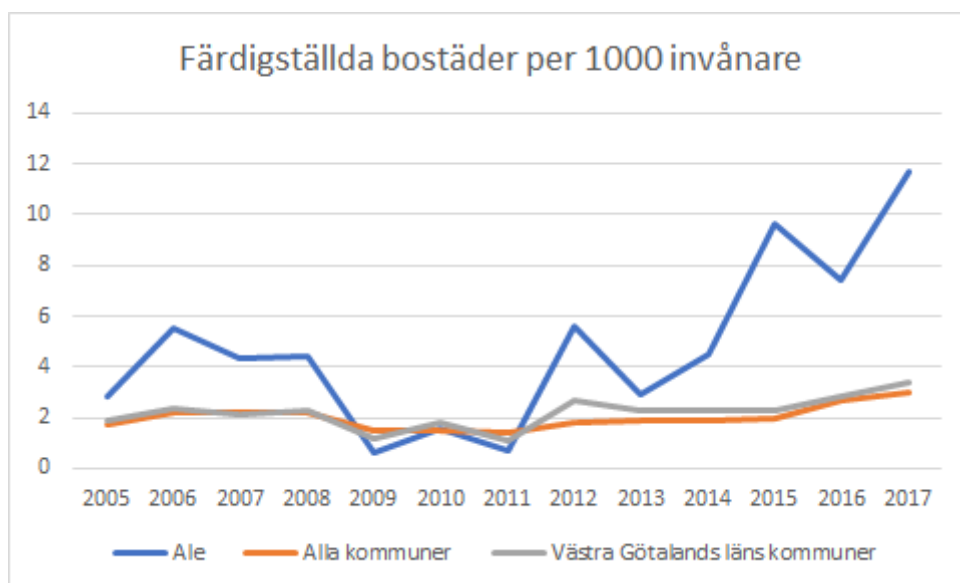
Pensionskuld inkl. löneskatt, Belopp i Mkr	2018	2019	2020	2021	2022	Sammantagen nivåhöjning av kostnaderna
Avgiftsbestämd ålderspension	52,8	55,2	57,8	60,7	63,9	8,0
Skuldförändring	25,4	12,8	13,7	18,5	17,9	-6,8
Finansiell kostnad	3,4	7,0	7,2	9,7	10,3	6,4
Pensionsutbetalningar	32,6	32,7	32,9	33,1	33,2	0,5
Kostnad pensioner/år	114,1	105,7	109,6	120,1	123,3	9,2

Ansvarsförbindelsen för pensioner före 1998 hade sitt högsta värde 2013 då skulden motsvarade 637 Mkr. Fram till 2022 beräknas beloppet minska med cirka 130 Mkr.

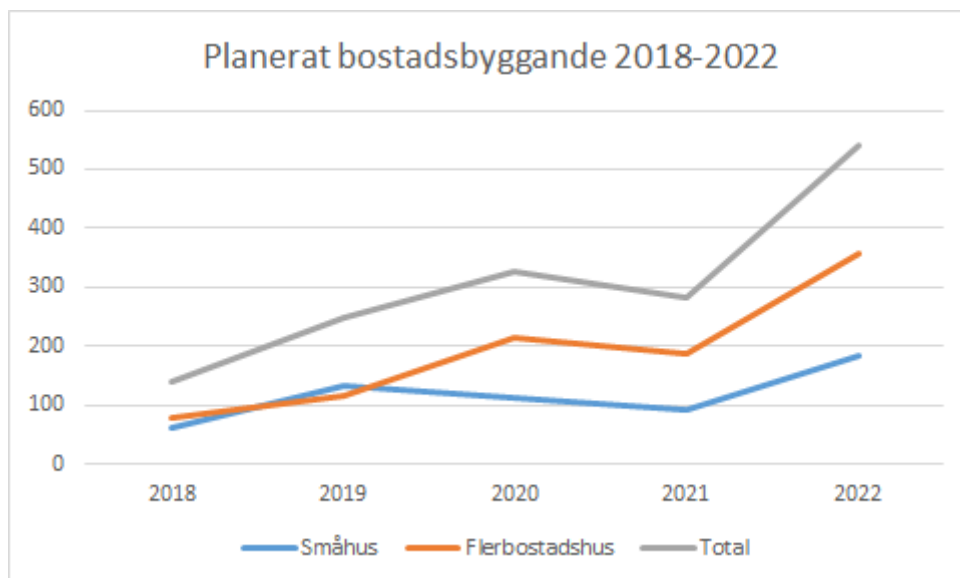
2.3.4 Ales utveckling de kommande tio åren

Prisökningarna på bostäder går snabbt vilket innebär att större andel av planerad byggnation kommer att genomföras. Antalet färdigställda bostäder skiljer sig stort från Västra Götalandsregionen och landet i stort. Utbyggnaden i Kronogården i Älvängen fortsätter att överträffa de ursprungliga planerna, vilket ställer stora krav på den kommunala servicen. Under perioden förväntas utbyggnad påbörjas centralt i både Älvängen och Nödinge.

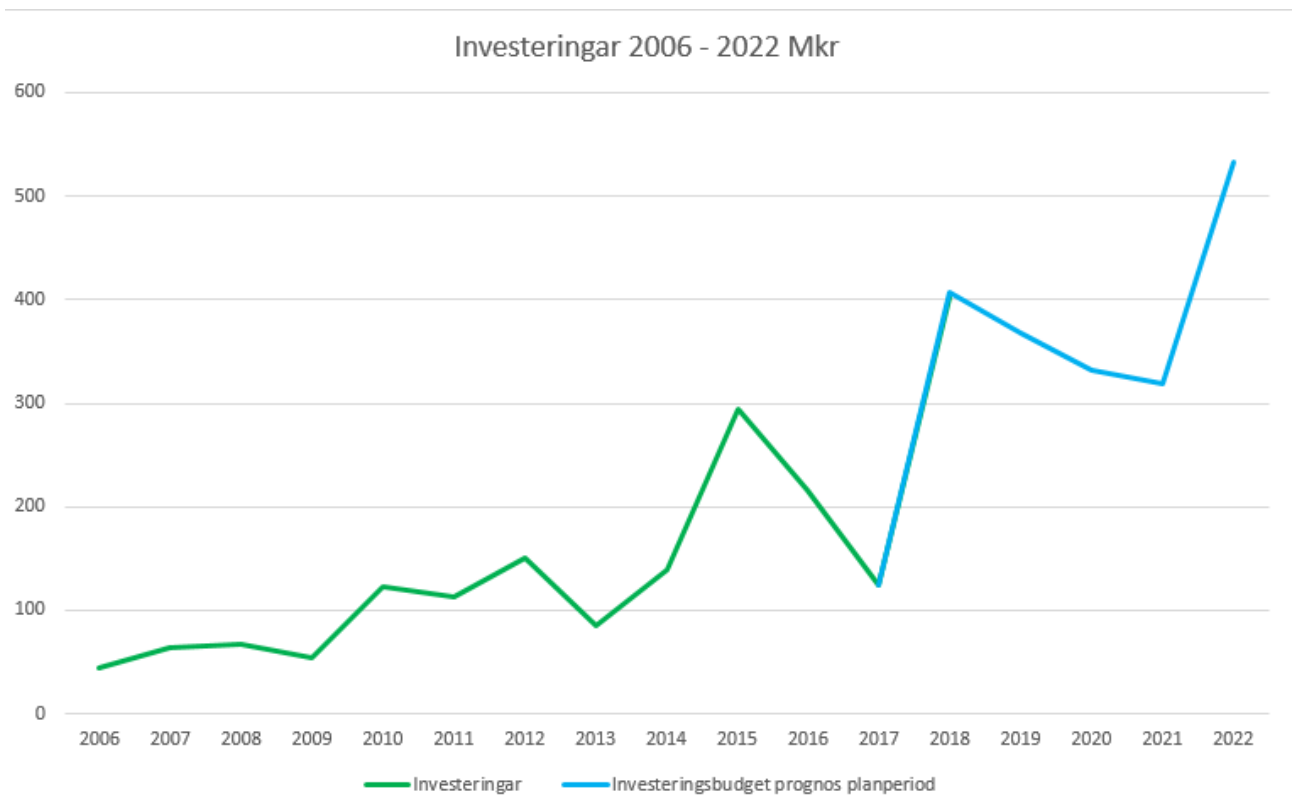
Källa: Kolada.se

Ambitionen är att kommunen långsiktigt ska ha en sund tillväxttakt på ca 1 %. Tillväxten är effekten av beslut under en lång tid. Tillväxten de kommande fem åren beror på beslut tagna de senaste tio åren. De viktigaste besluten är planbesked, detaljplaner och markanvisningar. Beräkningar visar att bostadsproduktionen under 2018-2022 kan uppgå till 1615 bostäder. Den planerade nybyggnationen visas i diagrammet nedan.

Källa: Planerad bostadsbyggnation Ale kommun 2018-2022 version 2

Den snabbt ökade tillväxttaket innebär att Ale behöver öka investeringstakten i lokaler för äldreboenden, förskolor, skolor och bostäder för särskild service bland annat. Ale har antagit sin tredje lokalresursplan som gäller för perioden 2019 – 2028 för att förse den kommunala servicen med lokaler de kommande tio åren. Denna plan ligger till grund för beräknade investeringar under planperioden. En investeringstakt som över tid ligger på 300 – 500 Mkr per år ställer nya krav på finansiering.

3 Ledning och styrning

3.1 Bakgrund

Sedan mitten av 1980 talet har offentlig sektor genomgått stora förändringar både vad avser förutsättningar men också vad avser styrning. En stark rörelse mot modeller som mer liknar det privata näringslivet började genomföras i slutet på 1980-talet och fick stor genomslagskraft i 1990-talets finanskris. Arbets sättet med New public management har på senare tid kritiserats för att skapa otydliga förutsättningar. Dagens styrning har dock behov av att styra mot tydliga effektmål för invånarna, styrningen bör vara tydlig med vad respektive sektor/enhet skall uppnå, kvalitetssäkringen i leveransen är viktig, varje verksamhet bör jämföra sig med andra för att skapa mesta möjliga nytta för brukaren och brukaren ser allt mer till de egna behoven och vill därför ha en individuell anpassning.

Mellan politik och förvaltning finns en arbetsuppdelning som innebär att politiken står för beslutsfattandet framförallt av övergripande och principiella frågeställningar. Förvaltning och chefer ska stå för verkställighet och operativt genomförande. Likväl som invånarna vill ha större inflytande över beslut som påverkar den egna vardagen vill också medarbetarna, i ökande omfattning, kunna utnyttja sin kreativitet och sitt engagemang för att kunna leverera resultat i sitt arbete.

Samtidigt med ändrade former har omfattningen av kommunens ansvar ökat. Jämfört med 1980-talet ansvarar kommunen i dag för grundskola, äldreomsorg, kommunal hälso- och sjukvård och omsorgen till personer med funktionsnedsättning. På detta sätt har den ekonomiska omfattningen och komplexiteten ökat.

Det finns många olika styrmodeller som fungerar för en kommun. För samtliga är det viktigt att rollerna är tydliga och att ömsesidig respekt råder. Ale kommun behöver utveckla lednings- och styrarbetet. Detta gäller såväl mellan politiker och tjänstemän, men det är lika viktigt mellan olika politiska strukturer eller mellan olika delar av förvaltningsorganisationen.

Ale kommun har valt att arbeta med balanserad styrning som bas för det strategiska styrningsarbetet. Basverksamheten som till största delen regleras vi lagar och förordningar styrs huvudsakligen genom att verksamheterna redovisar kvalitetsindikatorer samt att systematiskt kvalitetsarbete bedrivs.

3.2 Balanserad styrning

Balanserad styrning har som utgångspunkt att med balans i de fyra perspektiven kund/brukare, processer, medarbetare och ekonomi styra det som är strategiskt prioriterat och som skapar värde för kund/brukare. Detta är en stor skillnad jämfört med traditionen inom offentlig sektor som i huvudsak har styrt på ekonomiskt utfall. Den balanserade styrningen stöttar arbetet med visionen och har därmed också 2025 som slutmål.

2018 utvecklas modellen för att förutom tydligt styra med de fyra perspektiven också styra baserat på de tre hållbarhetsdimensionerna. De sociala, ekologiska och ekonomiska dimensionerna ska tydligt balanseras mot varandra i strategikartan

Baserat på visionen har ett antal målsättningar identifierats som ska fokusera och tydliggöra arbetet med förverkligandet fram till 2025.. För varje målsättning har målvärden för 2018 att definieras samt aktiviteter startas för att göra det troligt att önskvärda resultat uppnås. Uppföljning sker kontinuerligt för att följa upp progress i de strategiska målsättningarna.

3.3 Buffert/utvecklingsreserv på sektors-/verksamhetsnivå

En budget beskriver den verksamhet som i förväg planeras utifrån ett antal antaganden. Det är sällan alla dessa antaganden till fullo slår in. Det är därför viktigt att i budgeten avsätta utrymme för att kunna hantera avvikelser. Beroende på hur stor reserv eller buffert som avsätts varierar handlingsutrymmet. Varje sektor ska avsätta minst

1 procent av den samlade budgeten till en reserv. Reserven ska placeras på ett sådant sätt att uppkomna kostnader inom sektorn kan hanteras utan att planerad verksamhet behöver strykas.

Om verksamheten inte behöver använda bufferten ska i stället verksamhet planeras som kan genomföras under året som är av engångskaraktär och därmed inte långsiktigt är kostnadsdrivande. Målsättningen är att beloppet vid årets slut ska vara använt.

3.4 Uppföljning

Planering av verksamheten är det första skedet i en process som ska leda fram till önskvärt resultat för kunden/brukaren. De följs av genomförande, uppföljning och eventuell justering av genomförandet om inte önskvärt resultat uppnås. Kommunen behöver i större utsträckning arbeta med att kontinuerligt följa om insatta åtgärder leder till avsett resultat. Detta görs genom en tydlig rollfördelning i genomförande och uppföljning. Grundprincipen är att den som upptäcker en avvikelse omedelbart vidtar åtgärder inom sitt mandat för att åstadkomma nödvändiga justeringar. Detta innebär att:

- Enhetschefer ansvarar för att enhetsplaner omarbetas efterhand om det är nödvändigt för att nå uppsatta mål inom alla fyra perspektiv.
- Verksamhets- och sektorchefer justerar genomförande/verkställighet löpande utifrån givna delegationer. Om situationen uppstår att de givna målsättningarna inte kan uppnås ska detta inom tio arbetsdagar anmälas till nämnden med förslag till hur den uppkomna situationen kan hanteras för att åter verka i enlighet med nämndens beslut.
- Nämnd/styrelse ska inom 30 dagar från det att den informerats om att målen inom något perspektiv inte uppnåtts fatta de beslut som krävs för att åter komma i balans.
- Nämnderna ansvarar för framtagande av kompletterande styrregler för sina ansvarsområden.
- Delårsrapport till kommunfullmäktige upprättas per april och augusti månad.
- Delårsrapporter ska upprättas av tjänstemannaorganisationen och vara nämnd- /arbetsutskottsbehandlade innan de beslutas i kommunstyrelsen.
- Sektorchefen är skyldig att i nämndprotokollet ge sin mening tillkänna i fråga om förslag som inte är uttryckligen finansierade.

Systematisk uppföljning ska ske löpande. I relation till en periodiserad budget är det chefers och nämnders ansvar att månadsvis värdera om verksamheten löper enligt plan. Detta omfattar samtliga perspektiv där det är möjligt.

Kommunstyrelsen som enligt kommunallagen har ett särskilt ansvar att följa kommunens ekonomiska utveckling ska månadsvis dels ges en samlad bedömning av den ekonomiska utvecklingen och dels ges en presentation av hur det strategiska arbetet och den balanserade styrningen utvecklar sig.

Varje tertiäl ska verksamheten i sin helhet redovisas i tertiäluppföljningar. Dessa uppföljningar ska också tematiseras så att alla verksamheter och alla strategiska planer minst en gång per år grundligt följs upp. Kommunstyrelsen ges i uppdrag att antingen själv eller genom delegation komma med anvisningar hur detta arbete ska läggas upp. På detta sätt görs varje år tre större uppföljningsrapporter per april, augusti och december. Däremellan följs ekonomi och de verksamhetsmått som är möjliga på nämnd och förvaltningsnivå.

3.5 Budgetprocess, tidplan för budgetarbete 2018

2018 års budgetprocess har skiljt sig från tidigare år då det inte funnits några politiska inriktningsdokument att utgå ifrån. Under perioden april–juni har de ekonomiska förutsättningarna och skatteprognos sammanställts och presenterats för politiken. Förvaltningsledningen har under juni tagit fram preliminära ekonomiska ramar 2019 för respektive nämnd och budgetarbetet har kunnat påbörjas. Under september har genomgång av de ekonomiska förutsättningarna samt de strategiska målen presenterats för de olika politiska konstellationerna via Workshops. Arbetet under hösten fram till framlagd verksamhetsplan och budget har fortskridit genom löpande dialoger mellan tjänstemannaorganisation och de politiska konstellationerna.

3.6 Arbetssätt

Kommunfullmäktige har inte fattat något budgetbeslut i juni och nämnderna har fram till budgetbeslutet december arbetat utifrån preliminära ramar och de strategiska målsättningar som finns i budget 2018. Detaljbudgeten görs enligt den mall och de anvisningar som upprättas av sektor kommunstyrelsen.

När nämndernas detaljbudgetar är klara sker en avrapportering till kommunfullmäktige. Särskild vikt läggs här vid nämndernas följsamhet i nämndplanerna gentemot verksamhetsplanens mål och särskilda uppdrag kopplat till respektive nämnds ekonomiska förutsättningar.

Kommunfullmäktige beslutar också i november om skattesats och i december resultat- och balansbudget samt eventuellt ändrade styrregler.

Nämnderna får i uppdrag att senast 31 januari 2019 besluta om nämndbudget för 2019 enligt kommunfullmäktiges beslut om vision, mål och ramar. Denna process koncentreras kring vilken verksamhet som kan bedrivas inom de ekonomiska ramarna det kommande budgetåret, samt vilka långsiktiga planer som finns för de efterföljande åren. Nämnderna ska fokusera på långsiktiga effektiviseringar och omstruktureringar. De ekonomiska framtidsutsikterna med krav på utbyggd och förbättrad kommunal service, stigande pensionskostnader och osäkerhet om den ekonomiska tillväxten de kommande åren innebär att nämnderna måste ha långsiktigt perspektiv på sin verksamhet så att god ekonomisk hushållning uppnås även i ett längre perspektiv. Nämnderna måste hantera volym- och kostnadsförändringar inom tilldelade ekonomiska ramar. Nämnderna ska redovisa vilka verksamhetsförändringar och eventuella väsentliga omprioriteringar som kommer att genomföras. Även förslag till förändringar under planperioden på grund av investeringar och volymförändringar i brukargrupperna ska redovisas.

3.7 Ekonomistyrningsprinciper

En god ekonomisk hushållning innebär att de mål och riktlinjer som fastlagts för ekonomi och verksamhet stäms av, följs upp och utvärderas kontinuerligt samt att det ska finnas ett klart samband mellan resursåtgång, prestationer, resultat och effekter.

Varje nämnd ska upprätta en detaljbudget och en nämndplan för 2019, med beaktande av reglerna för en god ekonomisk hushållning. Nämnderna har ansvar för att bedriva verksamhet enligt av kommunfullmäktige givna mål och riktlinjer samt enligt gällande lagstiftning, nationella mål och övriga styrdokument, allt inom av kommunfullmäktige tilldelat kommunbidrag eller avgiftsutrymme.

För att göra ansvar och befogenheter tydliga samt få en smidig administrativ hantering har nedanstående regler för styrning av nämnder utarbetats. Nedanstående regler gäller 2019.

3.7.1 Styrkedja och ansvarsgränser

- Verksamhetsplanen anger kommunfullmäktiges inriktning, mål, resursfördelning samt investeringsbudget och är det övergripande styrdokumentet riktat till nämnderna. Kommunfullmäktige uppdrar åt nämnd att genomföra den verksamhet som verksamhetsplanen anger inom ramen för de riktlinjer eller andra generella beslut om verksamheten som fullmäktige har fastställt. Nämnderna ansvarar för att beslutade mål uppnås inom ramen för anvisade kommunbidrag och övriga resurser. De totala tillgängliga resurserna bestämmer graden av måluppfyllelse. Kommunens ekonomi sätter gränsen och förutsätter optimalt resursutnyttjande. Vid resursbrist ska tvingande nivåer enligt lagstiftning och myndighetskrav prioriteras.
- Om medelstildelningen visar sig otillräcklig i förhållande till målen ska nämnden i första hand undersöka förutsättningarna att om disponera tillgängliga resurser inom nämndens samlade budgetram och i andra hand hos kommunstyrelsen aktualisera behovet av att ompröva målen för verksamheterna.
- Nämnd kan öka eller minska sin budgetomslutning så länge nettoramén hålls. Tilläggsanslag under löpande verksamhetsår prövas endast undantagsvis.

- Justeringar av teknisk karaktär inom angiven totalram kan beslutas av kommunstyrelsen. Vid större förändringar kan detta ske under pågående verksamhetsår.
- Nämnderna ska upprätta nämndplaner där verksamhetsplanens inriktning, mål etcetera fördjupas. Sektor kommunstyrelsen tar fram anvisningar för nämndplanerna.
- Sektorcheferna ansvarar för att de verksamhetsplaner och andra dokument som krävs för att styra och leda den operativa verksamheten i riktning mot uppställda mål upprättas och kommuniceras.
- Varje nämnd ska årligen besluta om plan för intern kontroll. Uppföljning av internkontrollplanerna ska bifogas budgetuppföljningarna till kommunfullmäktige i samband med årsredovisningen.
- Kommunfullmäktige och kommunstyrelsen kan därutöver besluta om särskilda internkontroller av viss verksamhet under löpande verksamhetsår.

3.7.2 Över- och underskott

- Om nämndernas över-/underskott ska tas med till kommande år prövas och beslutas av kommunfullmäktige varvid hänsyn tas till om målen är uppfyllda.

4 Organisation

- Kommunfullmäktige beslutar om inriktning av och resursfördelning för kommunens verksamhet. På direkt uppdrag av kommunfullmäktige arbetar ett antal beredningar; demokratiberedning, valberedning samt tillfälliga beredningar.
- Kommunstyrelsen har dubbla roller. Kommunstyrelsen ska leda och samordna förvaltningen av kommunen och även ha uppsikt över övriga nämnders verksamhet.
- Styrelsen och nämnder utses av kommunfullmäktige. De ska inom sitt ansvarsområde se till att verksamheten bedrivs i enlighet med de mål och riktlinjer som fullmäktige har bestämt. Nämnd ska fokusera på frågor som rör resursfördelning, utveckling och uppföljning av verksamheten.
- Varje nämnd har till sin hjälp ett eller flera utskott. Utskottens uppgift är att fatta beslut i ärenden som nämnden har delegerat och svara för politisk beredning av de ärenden som ska avgöras i nämnden. Nämnderna stöds av en sammanhållen tjänstemannaorganisation i Ale kommun. Förvaltningen är uppdelad i fyra olika sektorer. Verksamheten leds av sektorchef med verksamhetschefer/avdelningschefer på nästa nivå.

De senaste årens erfarenheter visar att flera av våra verksamheter har behov av speciell uppmärksamhet och utveckling. De verksamheterna kommer därför att särskilt uppmärksammas liksom att ett större fokus kommer att ges på kommunens inre arbetssätt, organisationskultur och ledarskap.

Uppdrag:

- Omsorgs- och arbetsmarknadsnämndens uppdrag behöver renodlas. Arbetsmarknadsenheten flyttas till sektor KS.
- En utredning avseende vuxenutbildningens organisatoriska tillhörighet ska ske där beröringsytorna med tex AME ska beaktas.
- I samband med att den nya nämnden, Servicenämnden, inrättas behöver den placeras i den kommunala organisationen. En sektor som innehåller servicenämnden inrättas.

5 Strategiska målsättningar

Kommunfullmäktige beslutar om prioriterade strategiska målsättningar gemensamma för hela organisationen. Vi har valt att presentera satsningarna uppdelat nämndvis. Det ska framgå tydligt vilka satsningar vi vill göra under året framförallt för verksamheten men även för kommunens invånare.

Nämnderna ska efter antagen budget bryta ner de gemensamma målsättningarna till målsättningar inom sitt ansvarsområde och eventuellt komplettera med uppdrag till förvaltningen/sectorn. Nämnden ansvarar för att uppdrag inom respektive område formuleras i respektive nämndplan.

En ny nämnd och sektor inrättas under nästa år; servicenämnden. Vårt viktigaste fokus ligger på skolan och omsorgen varför något besparingskrav inte drabbar dessa två nämnder. Kommunstyrelsen och kultur- och fritidsnämnden ska å andra sidan under året genomföra kraftiga besparingar där verksamheter som kommunen inte måste utföra ska minimeras eller tas bort i sin helhet.

5.1 Uppdrag till utbildningsnämnden

Skola och utbildningsfrågor är tillsammans med vård och omsorg sverigedemokraternas viktigaste och främsta fokusområde. Skolmiljön ska präglas av ordning, struktur och trygghet som ger varje elev möjligheten att utifrån egna förutsättningar och förmågor prestera till sin fulla potential.

Fler trygghetsfrämjande och arbetsmiljörelaterade åtgärder ska kunna sättas in genom att öka lärarnas möjligheter för att skapa ordning och reda i klassrummen efter behov. Bland annat vill vi anställa lärarassistenter som ska arbeta med att avlasta lärarna. Det är dock viktigt att dessa inte ses som en ordinarie eller vikarierande lärare utan enbart som en kompletterande resurs.

I syfte att fokusera på arbetsmiljö och studiero vill vi inrätta en särskild jourklass avsedd för elever med särskilda behov som placeras tillfälligt alternativt under längre perioder. Denna åtgärd signalerar en tydlig prioritering av elevernas rätt till studiero samt att de elever med extra behov ges en annan skolmiljö där resurser finns för andra typer av åtgärder. Ingen skolklass bör långsiktigt innehålla fler än 25 elever, detta för att i högre utsträckning kunna leverera lugna och strukturerade lektioner.

Läxhjälpen ska bli mer individualiserad och utökad så att alla elever kan få den hjälp de behöver utifrån deras förutsättningar. Vid sidan av detta så ska skolan även sätta tydliga ramar och krav kring vad som förväntas så eleverna får en tydlig struktur i sitt studerande. En del av detta är att lägga ett större fokus på återkoppling så att varje elev ges en tydlig insyn i sina förmågor, styrkor och vad eleven behöver lägga ytterligare fokus på.

För att främja elevernas hälsa ska idrott och fysiska aktiviteter utökas och få ett mer kreativt innehåll så att allt fler elever kan uppleva motion och att röra på sig som något roligt och givande. Vi vill verka för en mer stimulerande miljö genom en kombination av pedagogik och skapande miljö där eleverna utvecklar sin fantasi och skaparlust.

För små barn som går i förskolan så är det av oerhört stor vikt att kunna tillgodose behovet av trygghet genom att garantera att kommunens förskolor består av lugna miljöer. Av den anledningen så är målet att barngrupperna succesivt ska minskas såväl som antalet barn per vuxen ska minskas. För att nå dit gör vi en extra satsning på fler förskollärare och barnskötare inom förskolan för att öka personaltätheten och kvaliteten.

Ett tydligt fokus läggs på personalutveckling och arbetsmiljö under året. Vidareutbildning för barnskötare till förskolelärare ska erbjudas några ur personalen för att skapa en karriärstege samtidigt som vi höjer nivån av antalet förskolelärare i Ale kommun. Detta gör också kommunen som arbetsgivare attraktiv.

Vi vill se fokus på svenska språket istället för modersmålsundervisning. Vi föreslår att Ale kommun ska bli en försökskommun med slopad modersmålsundervisning. Därför vill vi att kommunen tillskriver regeringen en begäran om att Ale ska få bli försökskommun för slopad modersmålsundervisning.

Dels handlar det om en kostnad för kommunens skattebetalare men framförallt så handlar det om signaler; vi vill se ett tydligt fokus på svenska språket för att underlätta anpassning till det svenska samhället.

5.1.1 Prioriterade mått

- Andel behöriga till gymnasieskolans yrkesförberedande program ska öka. (Utfall 2017 79,1)
Målet för 2022 är 90 %. För 2019 är målet 82 %.
- Andel elever som nått målen i alla ämnen ska öka. (Utfall 2017 68,7)
Målet för 2022 82 %. För 2019 är målvärdet 75 %.
- Gruppstorlek i förskolan ska minska för såväl småbarnsgrupper som avdelningar med barn 4-5 år. (Skolverket)

Småbarnsgrupper:

Målvärde för 2022 är maximalt 12 barn. För 2019 är målet 13,0. (Utfall 2017: 13,4)

Barn 4-5 år:

Målvärde för 2022 är maximalt 15 barn. För 2019 är målet 17,0.(Utfall 2017: 19,8)

- Vidareutbildning ska påbörjas för minst 6 barnskötare till förskolelärare.

5.1.2 Specifika uppdrag för nämnden

- Främja fysisk hälsa med fler varierande aktiviteter.
- Lärarassistenter ska finnas som en hjälpande hand till lärarna.
- Jourklasser för elever med särskilda behov skall inrättas.
- Garantera en effektiv och individualiserad läxhjälp efter behov.
- Anställa mer personal inom förskolan för att uppfylla målen.
- Påbörja vidareutbildning för barnskötare till förskolelärare.
- Prioritera en långsiktig planering för permanenta barnomsorgs- och skollokaler.
- Nya förskolor skall inte byggas med fler än 8 avdelningar och skolverkets nya riktlinjer för barngruppernas storlek skall följas.
- Möjligheter till barnomsorg på nattetid ska kunna erbjudas föräldrar som arbetar obekväma arbetstider.
- Ale ska bli en försökskommun med slopad modersmålsundervisning.

5.2 Servicenämnden

Under året inrättas den nya nämnden servicenämnden. Inledningsvis skapas en ny sektor som enbart hanterar servicenämnden. Fokus blir att bygga upp och ta kontroll över verksamheten och sätta fart i en behövlig effektivisering av dess verksamhet. Under året ska KS värdera om någon mer verksamhet ska införlivas i den nyskapade sektorn.

Kommunens nuvarande lösning med att lösa bemanning av kommunens äldreboende och förskolorna har visat sig vara ineffektiv och där vi dragit på oss en alltför stor kostym. Stundom har inte alla luckor kunnat lösas genom bemanningenshetens försorg och då har sektorerna tvingats lösa situationen ändå. Bemanningensheten avvecklas kontrollerat under året och ansvaret läggs över på respektive nämnd.

Maten som serveras i våra skolor och på våra äldreboenden ska vara näringsrik och välsmakande. Kommunen har under ett antal år haft ett ensidigt fokus på ekologiska matvaror, dock visar det sig inte vara hållbart vad gäller ekonomi och miljö. Vi byter nu detta fokus mot att istället fokusera mot närproducerade råvaror.

1.1.1 Specifika uppdrag för nämnden

- Stäng ned kommunens bilpool under året
- Bemanningenheten läggs ned under året och ansvaret flyttas ut på sektorerna.
- Ändra fokus ifrån ekologisk inriktning till närproducerad inriktning med beaktning av miljö och ekonomi.

5.3 Uppdrag till omsorgs- och arbetsmarknadsnämnden

Vi ser med oro över bemanningsnivån inom kommunens olika omsorgsverksamheter. Personal tvingas till övertid och vikarier kallas in ifrån bemanningenheten för att lösa verksamheternas dagliga arbete. Detta kan minimeras genom högre grundbemanning. De positiva fördelarna är många. Högre kontinuitet för de äldre, stabilare personalgrupp vilket så klart verkar positivt för minskad stress och i förlängningen en minskad sjukfrånvaro. En god arbetsmiljö ger också bättre underlag för att behålla personal och rekrytera ny personal. På sikt minskar även kostnaderna för kommunen. Vi ser detta som den absolut viktigaste satsningen under året. Ett fokus ska också läggas på att erbjuda utbildning för några vårdbiträden att utbilda sig till undersköterskor som ett led i att vara en attraktiv arbetsgivare.

Mycket pekar på att vår bemanningenhet är för dyr och kostsam samt att den inte i alla lägen levererar vikarier till våra verksamheter. Vi förordar att övergå till det tidigare systemet där respektive enhet kallar in sina egna vikarier.

I Ale kommun ska du kunna åldras med värdighet. Våra äldre ska medges en större valfrihet än idag när det gäller till exempel boendeform, social samvaro och rehabilitering. Kvarboendepincipen ska inte vara ett kvarboendetvång. Nämnden ska förbereda för att erbjuda alla över 85 år en plats på särskilt boende. Mötesplatser i kommunens regi ska erbjudas där äldre kan träffas och till exempel avnjuta en gemensam lunch. För att öka livskvaliteten hos våra äldre ska kommunen under året göra en extra satsning på matkvaliteten inom äldreården. En näringsrik kost är viktig för våra äldre för att förebygga ohälsa och motverka sjukdomar. För många äldre är måltiden en central punkt på dagen och det är därför betydelsefullt att måltiden upplevs som positiv.

Ett trygghetsfokus för äldre ska inrättas som bland annat innebär krav på att all nyanställd personal pratar svenska och uppvisar utdrag ur belastningsregistret.

Som ett komplement till den ordinarie personalen ska ett nytt grepp testas för att stimulera de äldre. Satsningen kallas ”aktiv tid” där två extra personal ges tid att åka runt till våra boenden för att på olika sätt aktivera våra äldre. Det kan handla om utflykter, mer omfattande aktiviteter än vad som görs idag för att främja gemenskapen och bryta isolering bland våra äldre. Nämnden ska under året undersöka närmre hur anhängsvården i kommunen kan göras bättre.

Att på äldre dar kunna få hjälp med olika fastighetsbestyr är viktigt ur flera perspektiv. Det förlänger möjligheten att bo kvar vilket är viktigt för självkänslan för den enskilde. Det är också positivt för kvarboendepincipen och kommunen som helhet.

Kommunens omsorgsenheter är tillsammans en stor organisation. Det innebär givetvis att en del av dessa är chefer och ledare. I en så stor organisation finns alltid personer som väljer att röra på sig till andra tjänster såväl inom kommunens verksamhet som utanför vilket medför att vi bitvis får vakanta platser samtidigt som en del av

olika orsaker kan vara sjukskrivna en längre tid. Detta sammantaget gör att det bitvis finns ett behov av en så kallad poolchef som kan gå in och täcka upp vid sjukfrånvaro och i glapp vid rekrytering. Genom en smart organisering ser vi att ett sådant behov går att lösa med nuvarande medel.

5.3.1 Prioriterade mått

- Hur många olika vårdare besöker en äldre person med hemtjänst under en 14-dagarsperiod. Målet 2022 är 10 vårdare. Målet 2019 är 13 vårdare. (Utfall 2017: 17 vårdare egen mätning)
- Antalet betalda sjukhusvistelsedagar för utskrivningsklara patienter ska succesivt minska. Målet för 2022 är: 40 Målet för 2019 är: 70. (Utfall 2017: 93 egen mätning)
- Omsorgspersonal/plats i boende för särskild service för äldre på vardagar. Målet 2021 är 0,31 per plats. Målsättningen för 2019 är 0,28. (Utfall 2017: 0,27 KOLADA)

5.3.2 Specifika uppdrag till nämnden

- En kraftigt förhöjd grundbemanning inom kommunens äldreboenden för att skapa en bättre arbetsmiljö.
- Antalet omsorgspersonal som besöker äldre ska hållas till ett minimum.
- Kommunen ska erbjuda fler platser på korttidsboende eller ett s.k. Trygghetshotell
- Kommunen ska driva på för att flera trygghetsboenden byggs i Ale.
- Nämnden ska som ett försök prova initiativet ”Aktiv tid”.
- Överta ansvaret för bemanning vid sjukluckor.
- Den psykiska ohälsan bland unga ska prioriteras.
- Nämnden ska förbereda för att kunna erbjuda alla över 85 år plats på särskilt boende.
- Under året ska en extra satsning göras på matkvaliteten inom vården.
- Prioritera utbildning av vårdbiträden till undersköterskor inom äldreomsorgen.
- Anställa en poolchef som används vid sjukluckor och rekryteringsglapp.

5.4 Uppdrag till samhällsbyggnadsnämnden

Detaljplaneringen ska anpassas till en sund tillväxt. Ledordet i all detaljplanering ska genomsyras av småskalighet och närhet. Tätortsutvecklingen i vår kommun ska följa ortsvanlighet. Där vi dels anammar en historisk förankring såväl som ett försiktigt framåtskridande där byggnationen följer övrig arkitektur och byggnadsstil i kommunen. En blandning av olika boendeformer ska eftersträvas vid nybyggnation i våra tätorter. Detta för att kunna erbjuda ett så brett utbud som möjligt av olika upplåtelseformer till såväl befintliga som presumtiva invånare. All nybyggnation och planering av samhället ska planeras utifrån ett trygghetsperspektiv. Väl avvägd placering av grönska och rätt belysning ökar den upplevda tryggheten.

Detaljplaner och byggnation

Ett nytt arbetssätt implementeras under året där detaljplaner framöver mer tydligt ska tillåta att samhällena över tid kan utvecklas i takt med tidsandan. Lämpliga etapper och möjliga byggnationer ska förberedas och pekas ut i var ny detaljplan.

Kommunen ska fortsätta arbeta med en effektivare detaljplaneprocess. Prioritet ska ges på att korta ned tiden för bygglovsansökan. Kapacitet måste lösas på annat sätt om kommunen inte självt kan anställa personal. Ett extra uppdrag ges för att särskilt komma tillrätta med situationen på bygglovsenheten.

Vi ska erbjuda verksamhetsmark med goda kommunikationsmöjligheter, mark i olika stadier ska finnas att tillgå för intressenter. Fokus ska ligga på att marknadsföra industriområdena i Nol för att få dit fler företagsetableringar framför att bryta ny jungfrulig mark för verksamhet. Ett strukturarbete ska genomföras i Älvängen och Nödinge på älv-sidan för att göra älven mer tillgänglig och attraktiv som besöksmål.

En stor del av byggandet i kommunen kommer att vara fokuserat på Älvängen och Nödinge de närmsta åren. Men för de aktörer som vill ska möjlighet finnas att bygga på andra orter och även på landsbygden.

Kommunens översiktsplan ska aktualiseras de kommande åren. Nya moderna sätt ska prövas för att planen inte blir inaktuell på några år.

Styckebyggnation i naturnära lägen utifrån efterfrågan ska medges dock ska skyddsvärd och högproduktiv jord- och skogsbruksmark skyddas ifrån exploatering.

Arbetet med att ändra enskilt huvudmannaskap till kommunalt huvudmannaskap ska fortskrida under året enligt tidigare beslutad plan.

5.4.1 Prioriterat mått

- Snitt av genomloppstid för bygglovsansökningar mäts under året. Därefter uppföljning mot mål.

5.4.2 Specifika uppdrag för nämnden

- Ett strukturarbete ska genomföras på älv-sidan i Älvängen och i Nödinge.
- Arbetet med ett snyggt, rent samhälle ska fortsätta. Klotter ska omedelbart saneras.
- Ett fortsatt arbete med en effektivare detaljplaneprocess.
- Kapacitet för bygglov ska lösas på ett eller annat sätt, nya sätt ska prövas.
- Byggherredriven detaljplaneprocess ska införas.
- Arbeta fram ett mått som mäter tiden från ansökan till färdigt bygglov.
- Nytt arbetssätt kring detaljplaner ska införas för att möjliggöra etappbyggnation och i takt med gällande tidsanda.
- Byggandet av ett finmaskigt gång- och cykelnät ska fortskrida. Prioriterade vägar ska vara längs skolvägar och på landsbygden.
- Kommunen ska i större utsträckning säkerställa en jämnare fördelning mellan olika boendeformer.
- Ändrat huvudmannaskap av vägar ska ges en hög prioritet inom nämnden.

5.5 Uppdrag till nämnden för kultur och fritid

Vi eftersträvar en levande och stimulerande fritid för våra invånare. Ett strukturarbete med sektor samhällsbyggnad ska genomföras på älv-sidan i Älvängen och Nödinge. Syftet ska vara att tillgängliggöra älven, skapa mötesplatser för nöje och rekreation.

Uppdrag ges om att se över möjligheten att tillgängliggöra biblioteket i Nödinge under en större del av dygnet.

Kommunen ska särskilt prioritera folkhälsan och därför ska fler näridrottsplatser byggas med en större bredd för fler där till exempel utegym ska ingå. Befintliga motionsslingor ska hålla en hög och god standard och där trygghetsaspekten ska ses över. Cykelleder och gångbanor mellan skolor och bostadsområden ska särskilt prioriteras för att få fler i rörelse. Satsningen på Jennylundsområdet ska fortgå där friluftsliv och ridvägarna görs lättillgängligt för kommunens invånare.

Avsatta investeringsmedel satsas på att synliggöra kommunens orters historia genom lämplig offentlig utsmyckning.

5.5.1 Specifika uppdrag till nämnden

- Tillgängligheten ses över för biblioteken.
- Satsningen på Jennylundsområdet ska fortgå.
- Främja kommunens verksamhet inom kulturskolan.
- Lokaler för äldre ska säkerställas.
- Nattvandrararna behöver ges bättre förutsättningar.

5.6 Uppdrag till kommunstyrelsen

Fokus ska läggas på styrning och ledning av kommunen. Ett gott ledarskap skapar förutsättningar för en välmående personal. Insatser behöver skyndsamt göras för att minimera omsättningen av framförallt ledare.

Kommunen ska fortsätta att växa men i en hanterbar takt där vi hinner med att bygga ut välfärdens kärna efter behov och där vi fattar kloka och genomtänkta beslut i nya detaljplaner som utvecklar tätorterna i rätt riktning. Med en sund befolkningstillväxt är det mer rimligt att kunna tillgodose kommande krav. Kommunen behöver på sikt bättre kunna styra tillväxten i kommunen. Uppdrag ges till förvaltningen om att se över lämpliga styrmedel och mekanismer för tillväxt.

Näringsliv

Näringslivet är motorn i tillväxten och där småföretagarna står för en betydande del. Extra fokus ska ligga på att ge stöd och underlätta för de småföretagare som bor och verkar i kommunen. Arbetet med att förbättra näringslivsklimatet ska fortgå i samråd med näringslivet. Näringslivsenheten spelar där en mycket viktig roll. Enheten ska fortsätta med ett aktivt uppsökande arbete för att skapa goda kontakter med kommunens företag och på så vis kunna fånga upp behov, synpunkter och frågeställningar. I Ale ska samma villkor gälla oavsett var i kommunen företaget är etablerat. Det är därför av största vikt att kommunikationen och servicen på landsbygden fortsätter att utvecklas med bland annat bredbandsinsatser och en god kollektivtrafik. Ett särskilt uppdrag ska ges i syfte att säkerställa att inga luckor uppstår i bredbandsnätet ex. mellan tätortsnätet och landsbygdsnätet.

Effektivisering

Den kostsamma och tillväxtfientliga energi- och klimatplanen ska avslutas på de områden som driver onödig kostnad för kommunen och där miljönyttan är försumbar. Exempelvis ska avtalet med Göteborg Energi gällande ”Bra miljöval” förhandlas bort och återställas till vad det var 2015. Utvecklingsavdelningen rationaliseras bort där flertalet tjänster försvinner och en del läggs över på nämnderna. Kommunen har under flertalet år tillåtet en alltför lam inställning till upphandlade inköpsavtal. Anskaffning ska skötas av utsedd ansvarig på respektive enhet. Våra inköpsavtal ska följas och respekteras, attest och inköpsrutin ska få fokus i syfte att skapa mervärde för kommunens invånare. Ambitionsnivån för egenproducerad digital produktion ska dras ned och avslutas. Kommunikationsavdelningen slås ihop med kontaktcenter som tillsammans blir informationsnavet.

Trygghet

Den upplevda tryggheten i kommunen har fått ett alltför sargat rykte. Tryggheten kring pendelstationerna ska skyndsamt stärkas upp med alla till buds stående medel. Trygghetsarbete ska få ett större fokus där vi vågar pröva nya metoder och verktyg för att öka den upplevda tryggheten. En ökad närvaro av vuxna och engagerade i våra samhällen är en nyckel till framgång i trygghetsarbetet. Kameraövervakning ska prövas på utsatta ställen. Nattvandrararna i kommunen ska ges bättre möjligheter att vara delaktiga i det preventiva trygghetsarbetet.

Arbetsmarknadsenheten flyttas till sektor KS och ska fortsätta att prioritera feriearbeten till alla ungdomar likt tidigare år. Detta ska även fortsättningsvis ske i samverkan med Ales näringsliv. Kommunen ska erbjuda praktikplatser inom de tjänster som är lämpliga.

Det internationella arbetet ska avslutas helt och hållet. Erfarenhetsutbyte ska istället vid behov göras med kommuner som är lika oss. Fair trade city ska avslutas då det visar sig att det nu driver kostnader trots fullmäktiges tidigare beslut.

I övrigt ska all icke nödvändig verksamhet genomlysas kritiskt och rationaliseras bort i de fall kommunen klarar sig utan verksamheten.

5.6.1 Prioriterade mått

- Kommunen ska ha en sund befolkningstillväxt kring 1%.
- Ekonomiskt resultat per enhet. Andel enheter med ett resultat på +/-2 procent. Målet för 2022 är 90 procent för 2019 är målsättningen 60 procent.

5.6.2 Specifika uppdrag för nämnden

- Kommunen ska ha en sund befolkningstillväxt där utbyggnaden av samhällsservicen byggs ut i samma takt.
- Avbryt planerna på tillfälliga bostäder för nyanlända med flera.
- Fokus ska ligga på att stödja småföretagare.
- Inköpsfunktionen ska få ett viktigare fokus bundna avtal respekteras, inköpsrättigheterna ska ses över.
- Utvecklingsavdelningen avvecklas och utvecklingsresurserna läggs ut på nämnderna.
- Kommunikationsavdelningen ska dra ned ambitionen. Digital produktion avslutas i egen regi.
- Arbetsmarknadsenheten flyttas ifrån ansvarsområde OAN till sektor KS.
- Feriearbeten till alla ungdomar ska fortsatt vara en permanent verksamhet.
- Praktikplatser ska erbjudas inom de tjänster som är lämpliga.
- Aktivt stödja arbetet med bredbandsutbyggnad i hela kommunen.
- Arbetet med att rekrytera nya företagsetableringar ska intensifieras.
- Kameraövervakning i otrygga områden ska utökas.
- Nattvandrarerna i kommunen ska ges utökade möjligheter att bidra i det trygghetsskapande arbetet.
- Den kostsamma energi- och klimatplanen ska avslutas.
- Arbetet med ett nytt kommunhus ska avbrytas och skjuts på framtiden.
- Övriga nyskapade tjänster ska rationaliseras bort bortsett från näringslivsenheten.
- En mer restriktiv hållning till beviljande av resor utanför kommunen ska införas.
- Internationellt arbete ska omedelbart avslutas.
- Arbetet med Fairtrade City ska avslutas.
- Förtroendemannaverksamheten ska genomföra besparingar genom sänkta partistöd.

6 Personalpolitik

Arbetsglädje och delaktighet är viktiga pusselbitar i det strukturerade arbetsmiljöarbetet. Att visa uppskattning och uppmuntra medarbetare att växa i sin roll är viktigt för att medarbetaren ska kunna känna glädje. Det handlar också om att ge tid åt och involvera medarbetarna i att förnya och förbättra verksamheten.

Som anställd i Ale kommun ska man kunna leva på sin lön och känna trygghet i sin anställning. Kommunen har nu under några år fokuserat på rätten till heltid. Vi tror att de som vill också nu har gått över till heltid. En del väljer också att arbeta deltid av olika anledningar. Den valfriheten ska fortsätta att finnas. Ett fortsatt målinriktat arbete ska fortlöpa med att införa arbetskläder inom de områden som har behov och fortfarande inte har detta.

Att kroppen slits systematiskt under långvarigt arbete är ingen nyhet, därför ska kommunen satsa på förebyggande friskvård. Kommunen ska under året se över olika möjligheter för att erbjuda ett mer omfattande friskvårdspaket än idag. I längden minskar detta både förslitningsskador och därmed också långtidssjukskrivningar samt dyr och smärtsam rehabilitering.

Kompetensutveckling är nyckeln till framtidens arbetskraft. Utan kompetensutveckling stannar framtidens försörjning av kompetenta medarbetare. Kompetensutveckling och utbildning för våra ledare inom kommunen ska prioriteras under året. Skolan och omsorgen är våra högst prioriterade verksamheter. Det är därför särskilt viktigt att fokuserat fortsätta satsa på karriärutveckling för elevassistenter, lärare, barnskötare, undersköterskor och vårdbiträden.

6.1.1 Prioriterade mått

- Samtliga ledare ska ha genomgått fortbildning inom ledarskap under året utifrån behov.
- Sjukfrånvaron ska minska 2019 jämfört med 2018. Vi ska på sikt ligga under snittet för GR-kommunerna.

6.1.2 Specifika uppdrag

- System för personalkläder ska finnas där behov föreligger.
- Användningen av timanställda ska succesivt minska till förmån för tillsvidareanställda.
- Genomföra en grundorsaksanalys till ökande långtidssjukskrivningar.
- Se över möjligheten att erbjuda ett mer omfattande friskvårdspaket för personalen.
- Erbjud kompetensutveckling för att kunna bli en bra ledare och därmed förbereda för internrekryteringar av ledare.
- Konsulttjänster ska i möjligaste mån minimeras.

7 Budget 2019 och plan 2020-2022

7.1 Oförändrad skattesats

Verksamhetsplanen 2019 - 2022 bygger på en oförändrad skattesats på 21:87 kr.

7.2 Skatteprognos för Ale kommun

Ale kommuns skatteprognos för åren 2018–2022 framgår i tabellen nedan som baseras på SKLs prognos enligt cirkulär 18:27 (2018-08-16). Kommunen står inför en befolkningstillväxt framöver och har därför valt att simulera skatteintäkterna med kommunens egen befolkningsprognos. Detta innebär både ökad kommunalskatt och generellt statsbidrag samt att kommunen får del av eftersläpningsersättningen eftersom kommunens befolkning förväntas öka med mer än 1,2 procent per år.

Kommunalskatt och generella statsbidrag (Mkr)	Budget 2018	Prognos 2018*	Budget 2019	Prognos 2020	Prognos 2021	Prognos 2022
Kommunalskatt	1 422,1	1 428,5	1 500,3	1 549,8	1 610,2	1 679,5
* Preliminär kommunalskatt	1 422,1	1 432,3	1 500,3	1 549,8	1 610,2	1 679,5
* Avräkning 2016		-3,8				
* Avräkning 2017		0,0				
Utjämningsbidrag	219,0	228,3	211,3	218,4	227,1	237,1
*Inkomstutjämningsbidrag	230,5	228,8	218,1	225,3	234,1	244,1
*Kostnadsutjämningsbidrag	-11,5	-0,6	-6,8	-6,9	-6,9	-7,0
Regleringsbidrag/avgift	-5,5	4,7	13,3	21,6	19,9	10,8
Strukturbidrag	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
LSS-utjämningsbidrag	10,5	9,2	11,6	11,7	11,8	11,9
Kommunal fastighetsavgift	55,2	54,5	56,5	56,5	56,5	56,5
Välfärdsmyndigheterna (Flyktingvariabeln)*	7,5	8,2	7,2	4,3	0,0	0,0
Egen befolkningsprognos**	21,6	0,0	20	33	44	59
Eftersläpningsersättning (50 procent)***	10,4	0,0	17	1	3	1
TOTALT	1 740,8	1 733,5	1 836,9	1 897,0	1 972,2	2 055,7
Årlig förändring av prognos			103,4	60,2	75,2	83,5
Förändring budget/prognos		-7,3	96,1			

*) Delen av välfärdsmyndigheterna som är kopplade till flyktingvariabeln ligger utanför skatteprognosen. Beloppet för 2018 är beslutat. För åren 2019-2025 används SKLs prognos.

**) Förändringen av skatteintäkterna när Ale kommuns egen befolkningsprognos används för att simulera skatteintäkterna. Avser 2019-2022.

***) När Ale kommuns egen befolkningsprognos används uppfyller Ale kravet för eftersläpningsersättningen som faller ut till kommuner som haft en befolkningstillväxt över 1,2 procent per år under en 5 års period. Avser 2018-2025. 100 procent används för 2019 och resterande år har 50 procent används ur ett försiktighetsperspektiv. Betalas ut ett år i taget så länge befolkningstillväxten når kriterierna.

7.3 Beräkning av utökad uppdrag

Långsiktighet är en viktig faktor för att skapa tillit och trygghet bland invånare och medarbetare. Spelreglerna för den årliga uppräkningsen av uppdraget i en snabb tillväxt bidrar till detta. Intäktsökningen per år kommer att variera baserat på att beräkning av befolkningen den 1 november året innan. För att beräkna uppräkningsen kommer därför 80 % av kostnaderna att kompenseras baserat på kostnaderna i räkenskapsammandraget 2017 kompenseras för budgeten 2018.

7.4 Kostnadsutjämning

Verksamhet	Standardkostnad, kr/inv. 2019		Utjämning för Ale 2019		Utjämning för Ale 2018		
	Ale	Riket	kr/inv	Mkr	kr/inv	Mkr	
Förskoleverksamhet och skolbarnsomsorg	9 757	8 395	1 362	41,3	Bidrag	1 254	37,7
Förskoleklass och grundskola	13 168	11 485	1 683	51,0	Bidrag	1 345	40,4
Gymnasieskola	4 617	3 974	643	19,5	Bidrag	868	26,1
Individ- och familjeomsorg	3 498	4 346	-848	-25,7	Avgift	-775	-23,3
Barn o ungdomar med utländsk bakgrund	73	139	-66	-2,0	Avgift	-66	-2,0
Äldreomsorg	8 434	11 022	-2 588	-78,5	Avgift	-2 567	-77,1
Befolkningsförändringar	14	45	-31	-1,0	Avgift	272	8,2
Bebyggelsestruktur	-13	221	-234	-7,1	Avgift	-231	-6,9
Löner	-244	0	-244	-7,4	Avgift	-232	-7,0
Kollektivtrafik	1 355	1 236	119	3,6	Bidrag	112	3,4
Summa	40 659	40 865	-206	-6,2		-19	-0,6

Enligt prognosen kommer Ale kommun att betala 6,2 Mkr till kostnadsutjämningsystemet år 2019 vilket är en ökning med 5,7 Mkr i förhållande till 2018.

7.5 Resultaträkning

Resultaträkning

Resultatposter (Mkr)	Bokslut 2017	Budget 2018	Budget 2019	Prognos 2020	Prognos 2021	Prognos 2022
Verksamhetens nettokostnader	-1 637,0	-1 692,0	-1 764,3	-1 831,3	-1 904,8	-1 936,0
Avsättning till omställningsfond	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Ram*	-1 637,0	-1 692,0	-1 764,3	-1 831,3	-1 904,8	-1 936,0
Avskrivningar	-92,2	-100,6	-105,9	-117,6	-125,8	-135,1
avgår kapitalkostnader	114,9	124,8	128,3	145,3	157,0	168,9
Återbäring AFA-försäkring	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Nettokostnad	-1 614,3	-1 667,8	-1 741,9	-1 803,5	-1 873,6	-1 902,2
Skatteintäkter/Generella statsbidrag	1 654,3	1 701,3	1 792,9	1 858,0	1 925,5	1 995,8
Egen befolkningsprognos	0,0	21,6	20,0	33,3	44,1	59,0
Eftersläpningssättning	0,0	10,4	16,7	1,5	2,6	0,9
Välfärdsmiljarderna (Flyktingvariabeln)**		7,5				
Finansiella intäkter	2,9	3,0	3,0	3,0	3,0	3,0
Finansiella kostnader	-3,9	-7,0	-14,5	-19,5	-22,6	-26,5

Resultatposter (Mkr)	Bokslut 2017	Budget 2018	Budget 2019	Prognos 2020	Prognos 2021	Prognos 2022
Avgår resultat för affärsverksamheten	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Årets resultat	39,0	69,0	76,2	77,0	79,0	130,0
Nettokostnadsandel	97,6%	96,0%	95,4%	95,9%	96,0%	93,7%

*) Innehåller inte tillfällig ramökning 4 miljoner för OAN 2018 enligt KS-beslut.

***) Delen av välfärdsmiljarderna som är kopplade till flyktingvariabeln ligger utanför skatteprognosen. Beloppet för 2018 är beslutat. För åren 2019-2025 används SKLs prognos.

7.6 Balansräkning

Balansräkning

Balansposter (Mkr)	Bokslut 2017	Budget 2018	Budget 2019	Prognos 2020	Prognos 2021	Prognos 2022
Tillgångar						
Materiella Anläggningstillgångar	1 401,3	1 777,6	1 962,5	2 136,7	2 288,8	2 676,5
Finansiella Anläggningstillgångar	53,4	55,4	55,4	55,4	55,4	55,4
Summa anläggningstillgångar	1 454,7	1 833,0	2 017,9	2 192,1	2 344,2	2 731,9
Exploateringsfastigheter	35,1	32,3	13,6	44,1	72,1	101,9
Övriga kortfristiga fordringar	107,5	161,2	176,1	184,7	193,7	203,1
Likvida medel	171,9	106,0	110,0	110,0	110,0	110,0
Summa omsättningstillgångar	314,5	299,5	299,7	338,7	375,8	415,0
Summa tillgångar	1 769,2	2 132,5	2 317,6	2 530,8	2 720,0	3 146,9
Eget kapital, avsättningar och skulder						
Eget kapital*	886,2	946,2	1 038,7	1 115,7	1 194,7	1 324,7
Därav årets resultat	39,0	69,0	83,5	77,0	79,0	130,0
Därav resultatutjämningsreserv	100,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Avsättningar	124,6	121,3	165,2	184,2	210,6	237,0
Långfristiga skulder	367,3	649,4	751,1	818,9	857,7	1 079,2
Kortfristiga skulder	391,1	415,6	362,6	411,9	456,9	506,1
Summa eget kapital och skulder	1 769,2	2 132,5	2 317,6	2 530,8	2 719,9	3 146,9
Soliditet	50,1%	44,4%	44,8%	44,1%	43,9%	42,1%

7.7 Kassaflödesanalys

Kassaflödesanalys

Finansieringsposter (Mkr)	Bokslut 2017	Budget 2018	Budget 2019	Prognos 2020	Prognos 2021	Prognos 2022
Den löpande verksamheten						
Årets resultat	39,0	69,0	83,5	77,0	79,0	130,0

Finansieringsposter (Mkr)	Bokslut 2017	Budget 2018	Budget 2019	Prognos 2020	Prognos 2021	Prognos 2022
Just för av -och nedskrivning	92,2	100,6	105,9	117,6	125,8	135,1
Just för gjorda avsättningar	16,5	10,7	42,5	19,0	26,4	26,3
Just för reavinst-/förlust	-17,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Just för ej likvärdiga påverkande poster	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Medel från verksamheten före förändring av rörelsekapital	130,7	180,3	231,9	213,6	231,2	291,4
Ökning/minskning kortfr fordringar	43,8	-10,8	-69,5	-8,6	-9,0	-9,4
Ökning/minskning förråd/lager/pågående arbete	13,9	0,0	21,5	-30,5	-28,0	-29,9
Ökning/minskning kortfr skulder	12,3	18,8	-28,5	49,3	45,0	49,1
Kassaflöde från den löpande verksamheten	200,7	188,3	155,4	223,9	239,2	301,3
Investeringsverksamheten						
Investering i materiella / imateriella anläggningstillgångar	-124,6	-407,8	-359,8	-291,8	-277,9	-522,8
Försäljning av materiella anläggningstillgångar	0,3	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Investering i finansiella anläggningstillgångar	-0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Minskning av finansiella anläggningstillgångar	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Kassaflöde från invest.verksamheten	-124,4	-407,8	-359,8	-291,8	-277,9	-522,8
Finansieringsverksamheten						
Nyupptagna lån	145,0	241,2	142,6	67,8	38,7	221,5
Amortering av skuld	-145,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Ökning/minskning av långfristiga skulder	10,5	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Ökning/minskning av långfristiga fordringar	0,8	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Kassaflöde från finansverksamheten	11,3	241,2	142,6	67,8	38,7	221,5
Årets kassaflöde	87,6	21,7	-61,9	0,0	-0,1	0,0
Likvida medel vid årets början	84,3	84,3	171,9	110,0	110,0	110,0
Likvida medel vid årets slut	171,9	106,0	110,0	110,0	110,0	110,0
Förändring likvida medel	87,6	21,7	-61,9	0,0	0,0	0,0

7.8 Kommunbidrag till nämnderna

I de kommunbidrag som varje nämnd får till sitt förfogande har de specialdestinerade statsbidragen och de olika taxorna och avgifterna redan räknats de berörda nämnderna till godo. Grunden för kommunbidragen är kommunalskatten och den kommunalekonomiska utjämningen.

Nämnderna har kompensrats utifrån de uppdragsförändringar som sker mellan åren förenat med befolkningsförändringar. Ersättningen baseras på bokslutet 2017 som divideras med antalet invånare per verksamhetsområde. Ale kommuns egen befolkningsprognos används därefter för att räkna fram ersättningen för det förändrade uppdraget inför kommande budgetår där 80 procent av befolkningsförändringen räknas upp. Äldreomsorgen grupperas i intervaller där ersättningen dubbleras vart femte år. Slutligen justeras nämndernas ramar utifrån resultatet 2017 och indexuppräknning.

Kommunbidrag till nämnderna

Kommunbidrag (Mkr)	Budget 2018	Förändring	Budget 2019
Utbildningsnämnd	818,939	42,957	861,896
Kultur och fritidsnämnd	80,939	0,961	81,900
Omsorgs- och arbetsmarknadsnämnd*	525,585	43,491	569,076
Samhällsbyggnadsnämnd	53,309	5,886	59,195
Kommunstyrelsen**	181,115	-30,659	150,456
Serviceämnd			0,600
Övriga nämnder:			
* Överförmyndarnämnd	2,352	0,102	2,454
* Revision	1,100	0,000	1,100
* Valnämnd	0,500	0,000	0,500
* Jävsnämnd	0,160	0,000	0,160
Pensionskostnader och pensionsreserv	28,000	9,000	37,000
Finansreserv*		0,000	0,000
Omställningsfond		0,000	0,000
Totalt	1 692,000	71,738	1 764,337

*) exklusive tilläggsanslag 4 Mkr för 2018

***) Kommunstyrelsens ram är minskad med 17,3 mkr avseende löner-
revision 2018 som är utfördelad på övriga nämnder.

7.9 Övriga ekonomiska förutsättningar

- Principen är att 80 % av det ökade uppdraget räknas upp årligen.
- Vid fördelningen av budgetramarna har utgångspunkten varit de olika verksamheternas ramar 2018-08:31.
- Kommunbidrag för löneökningar finns budgeterade under varje nämnd och det är upp till varje nämnd att hantera detta
- Nämndernas ramar har inflationsuppräknats med 2,0 procent.
- Personalomkostnadspåslaget är räknat på 39,2 procent.
- Vid beräkning av kapitalkostnader har en internränta på 1,5 procent använts.
- Den kommunala organisationen ska bedriva effektiviseringar som resulterar i minskade kostnader.
- De politiska satsningar som berör nämnderna framgår av verksamhetsplanens inledning och ingår i nämndernas ramar.

7.10 Taxor och avgifter

Genomgång ska ske av samtliga taxor och avgifter som tillämpas. Nämndernas ambitioner när det gäller avgiftsfinansiering ska klargöras. Beslut om taxor ska beslutas på kommunfullmäktiges möte i oktober.

De affärsdrivande verksamheterna inom samhällsbyggnadsnämnden utgör särskilda balansräkningsenheter som

tillgodoräknas och belastas sitt resultat genom reglering mot resultatutjämningsfonder. Beslut om resultatdisposition tas i respektive bokslut.

Enheterna svarar för sina anläggningstillgångar och sitt rörelsekapital. För förvärv av anläggningar fordras medgivande av kommunfullmäktige.

Taxenivåerna beslutas av kommunfullmäktige. Enheterna ska långsiktigt ha full kostnadstäckning inklusive kapitalkostnader och administrationsersättning. Därvid ska eventuella framtida återställningskostnader eller stora underhållsbehov beaktas. I budgeten angivna totala investeringsramar för enheterna disponeras av nämnd.

7.11 VA-verksamheten

För att skapa en långsiktigt hållbar VA-försörjning sker arbete kontinuerligt i enlighet med kommunens VA-plan.

Resultaträkning

Resultaträkning (Tkr)	Bokslut 2017	Prognos 2018	Budget 2019
Verksamhetens intäkter	45 967	51 111	53 700
Verksamhetens kostnader	-40 484	-45 873	-47 879
Avskrivningar	-4 616	-4 318	-4 901
Verksamhetens nettokostnader	867	920	920
Finansiella intäkter	79	80	80
Finansiella kostnader	-946	-1 000	-1 000
Årets resultat	0	0	0

Balansräkning

Balansräkning (Tkr)	Bokslut 2017	Prognos 2018	Budget 2019
Tillgångar			
Anläggningstillgångar	146 823	166 559	195 258
Omsättningstillgångar	9 431	9 500	9 600
Summa tillgångar	156 254	176 059	204 858
Eget kapital	0	0	0
Därav årets resultat	0	0	0
Investeringsfond	11 570	19 486	27 402
Långfristiga skulder	130 990	148 373	169 956
Kortfristiga skulder	13 694	8 200	7 500
Summa skulder och eget kapital	156 254	176 059	204 858

7.12 Renhållningsverksamheten

Renhållningsverksamheten drivs enligt planerna och arbete med handlingsplan inför den regionala avfallsplanen tillsammans med GR pågår kontinuerligt.

Resultaträkning

Resultaträkning (Tkr)	Bokslut 2017	Prognos 2018	Budget 2019
Verksamhetens intäkter	30 424	32 304	33 900
Verksamhetens kostnader	-29 189	-30 978	-32 956
Avskrivningar	-1 509	-1 321	-889
Verksamhetens nettokostnader	-274	5	55
Finansiella intäkter	14	15	15
Finansiella kostnader	-19	-20	-70
Årets resultat	-279	0	0

Balansräkning

Balansräkning (Tkr)	Bokslut 2017	Prognos 2018	Budget 2019
Tillgångar			
Anläggningstillgångar	3 201	5 037	10 913
Omsättningstillgångar	8 010	3 500	3 700
Summa tillgångar	11 211	8 537	14 613
Eget kapital	387	387	387
Därav årets resultat	-279	0	0
Investeringsfond	0	0	0
Långfristiga skulder	0	850	9 926
Kortfristiga skulder	10 824	7 300	4 300
Summa skulder och eget kapital	11 211	8 537	14 613

8 Exploateringsplan

De större bostadsexploateringar som kommer att pågå under perioden 2016-2019 är Kronogården i Älvängen, ytterligare ca 300 bostäder, Folketshusvägen/Mossvägen i Nol, ca 100 bostäder och Paradisområdet i Älvängen, ca 100 bostäder. Keillers damm i Surte färdigställs med ytterligare ca 60 bostäder och Backa 1:13 (Stenkil) påbörjas med ca 60 bostäder av totalt ca 800 bostäder. Nödinge södra centrum kan komma igång i slutet av perioden. Eventuellt kan en första etapp av Älvängens centrum påbörjas.

Bland mellanstora exploateringar kan nämnas Skårdalsvägen i Bohus med ca 40 bostäder. I Nödinge byggs Bräckans väg, ca 50 bostäder, och Nödinge 5:134, ca 60 bostäder. I Nol kommer Kärrvägen med ca 25 bostäder och sannolikt en första etapp av Nol norra med ca 50 bostäder av totalt 850 bostäder. I Alafors byggs Rished 7:1, ca 50 bostäder, och Målje 2:180, ca 40 bostäder. I Älvängen färdigställs Änggatan, ca 75 bostäder, Gustavas Plats, ca 60 av 90 bostäder, och Starrkärr 4:10, ca 75 bostäder.

Mindre projekt som kompletterar ovanstående kommer att finnas såväl i de större som i de mindre orterna och på landsbygden. Sammantaget finns förutsättningar för en stor bostadsproduktion under perioden, sammantaget över 1 600 bostäder i alla pågående och planerade projekt. Av erfarenhet kommer alla projekt inte att hinnas med men omfattningen kommer ändå att vara stor.

Exploatering av verksamhetsmark kommer att pågå i Osbacken, cirka 6 ha, Häljered, cirka 7 ha, och Skepplanda cirka 5 ha. Stora Viken kan komma igång om vi får med länsstyrelsen på att planlägga området. Kommunen har i dagsläget bara ca 6 ha verksamhetsmark att sälja varav merparten i Skepplanda.

Mkr	2018	2019	2020	2021	2022
Kostnader					
Kronogården	21	2	3		
Nödinge centrum	1	2	30	30	30
Älvängens centrum		1	2	15	30
Änggatan	1				
Gustavas plats	1				
Kärrvägen		1			
Osbacken		3			
Äskekärr		5			
Svenstorps handelsområde	1	3	2	1	
Skepplanda verksamhetsområde		1			
Summa	25	18	37	46	60
Intäkter					
Kronogården	6	18			
Nödinge centrum				15	15
Älvängens centrum					15
Gustavas plats		8			
Kärrvägen	1	8			
Osbacken		1	1	1	
Äskekärr		5	5	5	
Svenstorps handelsområde		2	2	2	2
Skepplanda verksamhetsområde	1	1			
Summa	8	43	8	23	32
Netto	-18	25	-29	-23	-28

9 Bilaga 1: Investeringsplan

9.1 2019-2022

Investeringsplan 2019 – 2022

En investering innebär anskaffande av inventarier eller anläggningar som har en ekonomisk livslängd på minst tre år och en totalkostnad på minst 25 000 kr.

De kommande årens investeringsbehov är omfattande. I planen ligger en samlad investeringsvolym på 1 551,80 Mkr för perioden 2019-2022. Investeringsplanen ska enligt de finansiella målen finansieras av egna medel med minst 50 procent över tid. Därför budgeteras ett resultat som tillsammans med avskrivningskostnaderna ska finansiera 50 procent av investeringsvolymen.

Överföring av investeringsanslag mellan åren sker genom beslut av kommunfullmäktige per objekt i samband med att bokslutet behandlas. Grundprincipen är att beslutade investeringsanslag får tas i anspråk även efterföljande kalenderår om investeringen inte kunnat genomföras det innevarande budgetåret.

Årsanslaget är nämndernas behov av reinvesteringar i verksamheten. Användningen av årsanslaget är inte specificerat, det avgörs av respektive nämnd. Oförbrukade årsanslagen överförs inte mellan åren. Nästkommande årsanslag får tas i bruk för att genomföra dessa.

Behovsnämnden beslutar om och ansvarar för omfattningen och förändringar av objektet förutom för lokalinvesteringar som kommunstyrelsen ansvarar för och ska följa den av kommunfullmäktige antagna lokalresursplanen. Utförandenämnden ansvarar för att projektet genomförs inom givna ramar. När investeringen är slutförd kommer kapital- och driftkostnader inklusive internränta att fördelas på de nämnder som enligt reglementet är ansvarig för utförande av verksamheten.

Investeringar (Mkr)	2019	2020	2021	2022	Totalsumma
Kommunstyrelsen	61 900	56 800	56 200	56 600	231 500
Kommunstyrelsen, serviceorganisation	36 967	36 880	30 330	33 360	137 537
Kommunstyrelsen, lokaler	168 800	89 400	113 900	354 700	726 800
Samhällsbyggnadsnämnden, skattefinansierat	31 000	28 600	29 400	22 900	111 900
Omsorgs- och arbetsmarknadsnämnden	2 750	2 750	2 750	2 750	11 000
Utbildningsnämnden	11 500	9 000	10 000	15 000	45 500
Kultur- och fritidsnämnden	3 550	1 550	1 550	1 550	8 200
Samhällsbyggnadsnämnden, avgiftsfinansierat	43 365	66 800	33 800	35 900	179 865
Summering	359 832	291 780	277 930	522 760	1 452 302
Markreserv	15 000	15 000	15 000	15 000	15 000
Centrumutveckling	5 000	5 000	5 000	5 000	20 000
IT-investeringar	11 400	11 800	12 200	12 600	48 000
e-arkiv	500	500			1 000
Ärende- o dok hanteringssystem	500	500			1 000
Infrastrukturinvesteringar vid exploatering	12 500	15 000	15 000	15 000	57 500
Laddinfrastruktur (om ej extern)	1 000	500	500	500	2 500

Investeringar (Mkr)	2019	2020	2021	2022	Totalsumma
Infrastruktur för kollektivtrafik	8 000				8 000
Parkeringshus Nödinge centrum	0	0	0	0	0
Markförhållanden	8 000	8 000	8 000	8 000	32 000
Årsanslag KS	1 000	1 000	1 000	1 000	4 000
Summa KS	61 900	56 800	56 200	56 600	231 500
Årsanslag Serviceorganisationen	36 967	36 880	30 330	33 360	137 537
Summa KS Serviceorganisation	36 967	36 880	30 330	33 360	137 537
Nya boenden FH (Skepplanda)	21 100	0	0	0	21 100
6 lägenheter i gruppboestad	16 700	17 100	0	0	33 800
LSS boende	700	700	3 200	14 000	18 600
Kommunens hus	0	0	0	0	0
Ny förskola Svenstorp	40 900	0	0	0	40 900
Ny förskola Folketshusvägen	35 800	20 000	0	0	55 800
Förskola Norra Kilandavägen	30 700	31 600	11 900	0	74 200
Nolängens förskola	1 000	5 300	39 400	40 400	86 100
Ersättning Hövågen fsk	1 000	5 300	39 400	40 400	86 100
Förskola 1 Nödinge	700	700	5 400	44 200	51 000
Ny förskola Surte	700	700	700	5 500	7 600
Ersättning av Byvägens förskola	700	700	700	5 500	7 600
Förskola 2 Nödinge	700	700	700	5 500	7 600
Ny förskola 1 Älvängen	700	700	700	5 500	7 600
Förskola, Norra Nol	500	500	500	600	2 100
Da Vinci/Ale kulturrum ombyggnad	15 000	3 500	0	0	18 500
F-6 skola utbyggnad 1 Nödinge	700	700	5 400	73 600	80 400
F-6 skola Nol/Alafors	700	700	5 400	119 500	126 300
F-6 skola utbyggnad 2 Nödinge	500	500	500	0	1 500
Summa KS Lokaler	168 800	89 400	113 900	354 700	726 800
Utbyggnad GC-nät	3 000	3 000	3 000	3 000	12 000
Utbyte gatubelysning	10 500	10 500	10 500	2 500	34 000
Utbyte gatubelysning, landsbygd	300	300	300	300	1 200
Säkra skolvägar	1 500	1 500	1 500	1 500	6 000
Utbyggnad enligt K2020	1 500	1 500	1 500	1 500	6 000
Åtgärder pga ej utbyggda planer	500	500	500	500	2 000
GC-bro Hålldammsbäcken	2 000				2 000
Justering toppbeläggning gator GC	2 400	3 000	4 000	5 500	14 900

Investeringar (Mkr)	2019	2020	2021	2022	Totalsumma
Ändrat huvudmannas- skap enskild allmän plats	5 000	5 000	5 000	5 000	20 000
Fordonsbyte parken	1 400	1 300	1 200	1 400	5 300
Bil mätenheten		400			400
Årsanslag SBN	2 900	1 600	1 900	1 700	8 100
Summa SBN Skattefi- nansierat	31 000	28 600	29 400	22 900	111 900
Årsanslag OAN	2 750	2 750	2 750	2 750	11 000
Summa OAN	2 750	2 750	2 750	2 750	11 000
Inventarier ny, till och ombyggnad	6 500	4 000	5 000	10 000	25 500
Årsanslag UBN	5 000	5 000	5 000	5 000	20 000
Summa UBN	11 500	9 000	10 000	15 000	45 500
Offentlig utsmyckning	250	250	250	250	1 000
Upprustning teatern Ale kulturrum	2 000				2 000
Årsanslag KFN	1 300	1 300	1 300	1 300	5 200
Summa KFN	3 550	1 550	1 550	1 550	8 200
Omställning Renings- verk Älvängen	2 000	50 000	1 000		53 000
Årsanslag VA	31 600	16 600	32 600	35 700	116 500
Summa VA	33 600	66 600	33 600	35 700	169 500
Fordonsbyte renhåll- ning säck till kärl samt matavfall	3 000				3 000
Årsanslag Renhåll- ning	6 765	200	200	200	7 365
Summa Renhållning	9 765	200	200	200	10 365
Summa SBN avgiftsfi- nansierat	43 365	66 800	33 800	35 900	179 865
Totalt	359 832	291 780	277 930	522 760	1 452 302